ท่านที่สุด ท่านที่สุด

กระทรวงพาณิชย์ ๕๖๓ ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

b ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นขอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

- ๒. สำเนามติคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
- m. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปี ๒๕๖๒/๖๓
- ๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ จำนวน ๓ โครงการ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการ บริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบในหลักการโครงการประกันรายได้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ ภายในกรอบบวงเงิน ๒๑,๔๘๕.๗๔ ล้านบาท และในการดำเนิน โครงการดังกล่าวให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนการดำเนินงานและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้รอบคอบ รัดกุม และโปร่งใส เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้ง ควรกำหนดมาตรการอื่น ๆ เพื่อ ช่วยเหลือเกษตรกรควบคู่ไปด้วย เช่น มาตรการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ษ. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ รับทราบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าว) เพื่อดูดซับปริมาณข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมาย ๖.๕ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงิน ๒,๕๗๒.๕ ล้านบาท จากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คซก.) โดยสนับสนุนเงินจ่ายขาดเพื่อดำเนิน โครงการ ๓ โครงการ ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ได้แก่ (๑) โครงการสินเชื่อซะลอการขายข้าวเปลือก กรณีค่าฝากเก็บ และค่ารักษาคุณภาพข้าวเปลือก วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท (๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบัน เกษตรกร วงเงิน ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท และ (๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก วงเงิน ๕๑๐ ล้านบาท และเห็นชอบการจัดสรรวงเงินโครงการสินเชื่อซะลอการข่ายข้าวเปลือก โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรวงเงินจากงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ และปีถัดๆ ไป วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๓๗๐.๗๒ ล้านบาท ตามที่ ธ.ก.ส. เสนอ โดยขอให้รัฐบาลรับภาระเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. จากการให้สินเชื่อเกษตรกร/สถาบันเกษตร ตามโครงการๆ ในอัตรา

ร้อยละ ๒.๔๐ ต่อปี รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบายข้าว ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าวร้อยละ ๑๐ ของวงเงินสินเชื่อ และให้กระทรวงพาณิชย์ในฐานะเลขานุการ นบข. นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามระเบียบต่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ดังนี้

๓.๑ รับทราบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว) เพื่อดูดซับปริมาณข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมาย ๖.๕ ล้านตันข้าวเปลือก โดยขอรับจัดสรรงบประมาณจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เป็นเงินจ่ายขาดเพื่อดำเนินโครงการ วงเงิน ๒,๕๗๒.๕ ล้านบาท ดังนี้

๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดย ธ.ก.ส.)

๑.๑) วงเงินสินเชื่อ ปริมาณ และราคาข้าวเปลือกในการจ่ายเงินกู้ วงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกที่ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ สิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ ๒ และกำหนดเป้าหมาย ปริมาณ ๑ ล้านตันข้าวเปลือก ราคาข้าวเปลือกในการให้สินเชื่อต่อตันในอัตราร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดข้าวเปลือกเฉลี่ยในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (เดือนกันยายน ๒๕๕๘ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒) ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไปในเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ภาคเหนือ ๓ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ และพะเยา) ตันละ ๑๑,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไป ที่ปลูกนอกพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ตันละ ๘,๙๐๐ บาท และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว ตันละ ๘,๗๐๐ บาท

๑.๒) ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก (ต้องเก็บไว้อย่างน้อย ๑ เดือน ระยะเวลาไถ่ถอน ๕ เดือน) เกษตรกรที่เก็บไว้ในยุ้งฉาง ต้นละ ๑,๕๐๐ บาท สำหรับสถาบันเกษตรกรได้รับ ต้นละ ๑,๐๐๐ บาท (จำแนกเป็นสถาบันเกษตรกร ได้รับ ต้นละ ๑,๐๐๐ บาท และให้เกษตรกรที่นำข้าวมาฝากเก็บกับ สถาบันเกษตรกร ต้นละ ๕๐๐ บาท)

๑.๓) วงเงินสินเชื่อ เกษตรกร รายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท สหกรณ์การเกษตร ไม่เกินสหกรณ์ละ ๓๐๐ ล้านบาท กลุ่มเกษตรกร ไม่เกินกลุ่มละ ๒๐ ล้านบาท วิสาหกิจชุมชน (รวมถึงศูนย์ข้าวชุมชน) ไม่เกินแห่งละ ๕ ล้านบาท

๑.๔) ระยะเวลาจัดทำสัญญาเงินกู้ ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๕) การระบายข้าวเปลือกโครงการ กรณีราคาข้าวในตลาดต่ำกว่าราคาให้สินเชื่อ ให้ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ออกไปอีกไม่เกิน ๓ คราว คราวละ ๑ เดือน หากราคาข้าวเปลือกยังไม่สูงขึ้นให้ คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัด ดำเนินการระบายข้าวเปลือกตามโครงการ

๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดย ธ.ก.ส.)

สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร (ไม่รวม ชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภท) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/ หรือเพื่อการแปรรูป เป้าหมาย ๑.๕ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และจำนวนสินเชื่อ คงเหลือภายในระยะเวลาโครงการๆ ไม่เกิน วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ย ในอัตรา MLR -๑ ต่อปี เท่ากับ ร้อยละ ๔ ต่อปี (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ ๕ ต่อปี) โดยมีผู้รับผิดชอบ ดังนี้ (๑) สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี และ (๒) คชก. รับภาระชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ และระยะเวลาโครงการตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ – ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ วงเงินงบประมาณ ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท

๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดยกรมการค้าภายใน)

ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการเก็บสต็อก ในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร เพื่อดูดชับผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมายดูดซับ ๔ ล้านตันข้าวเปลือก โดยซื้อข้าวเปลือกจาก เกษตรกร/ผู้รวบรวม ในราคาตลาดตามการค้าปกติ เก็บสต็อกอย่างน้อย ๖๐ – ๑๘๐ วัน (๒ – ๖ เดือน) นับแต่วันที่ รับซื้อ โดยระยะเวลารับซื้อ ตั้งแต่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ (ภาคใต้ ๑ มกราคม – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓) และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตรา ร้อยละ ๓ วงเงิน ๕๑๐ ล้านบาท

๓.๒ เห็นชอบการจัดสรรวงเงินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (เพิ่มเติม) โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรวงเงินจากงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ และปีถัดๆ ไป วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๓๗๐.๗๒ ล้านบาท ตามที่ ธ.ก.ส. เสนอ เพื่อให้การดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอให้รัฐบาล รับภาระเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. จากการให้สินเชื่อเกษตรกร/สถาบันเกษตรตามโครงการฯ ในอัตราร้อยละ ๒.๔๐ ต่อปี รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบายข้าว ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และ ส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าวร้อยละ ๑๐ ของวงเงินสินเชื่อ โดยจำแนกเป็น

๑) ค่าชดเชยดอกเบี้ย ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน ของ ธ.ก.ส. (ปัจจุบันร้อยละ ๑.๔ ต่อปี) บวก ๑ เท่ากับ ๒.๔๐ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และ ธ.ก.ส. ทำความตกลงในการชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. และกระทรวงการคลัง ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ แล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และค่าบริหารโครงการฯ ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปีระยะเวลา ๖ เดือน รวมวงเงิน ๓๔๐.๐๐ ล้านบาท

๒) ค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบาย ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และ ส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าว วงเงิน ๑,๐๓๐.๗๒ ล้านบาท

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔. ช้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ดังนี้

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระ ทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้นจัดทำแผน บริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่ายแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และ ประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณี ที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และ ประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการโดยรัฐบาล รับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และ อำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือ เพื่อเพิ่มชีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือเพื่อช่วยเหลือพื้นฟูผู้ได้รับ ผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการ บริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกัน ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ได้จัดทำเอกสารรายละเอียดข้อมูลโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปี ๒๕๖๒/๖๓ ตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอพร้อมกับการขอ อนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ รับทราบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนาน โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว) ได้แก่ (๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก กรณีค่าฝากเก็บและ ค่ารักษาคุณภาพข้าวเปลือก วงเงิน ๑,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท (๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร วงเงิน ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท และ (๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก วงเงิน ๕๑๐ ล้านบาท เพื่อดูดซับปริมาณข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมาย ๖.๕ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงิน ๒,๕๗๒.๕ ล้านบาท จากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.)

๕ ๒ เห็นชอบการอนุมัติจัดสรรวงเงินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (เพิ่มเติม) โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรวงเงินจากงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ และปีถัดๆ ไป วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๓๗๐.๗๒ ล้านบาท จำแนกเป็น ค่าขดเชยดอกเบี้ย ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน ของ ธ.ก.ส. (ปัจจุบันร้อยละ ๑.๔ ต่อปี) บวก ๑ เท่ากับ ๒.๔๐ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และ ธ.ก.ส. ทำความตกลงในการชดเชยต้นทุนเงิน ให้ ธ.ก.ส. และกระทรวงการคลัง ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และค่าบริหาร โครงการฯ ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปีระยะเวลา ๖ เดือน รวมวงเงิน ๓๔๐.๐๐ ล้านบาท และค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบาย ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และส่วนต่างการะขาดทุนจากการระบายข้าว วงเงิน ๑,๐๓๐.๗๒ ล้านบาท ตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิซย์

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒ กรมการค้าภายใน โทร.๐ ๒๕๐๗ ๖๑๘๖ โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๒